

י"ד חשון תשע"ג
30 אוקטובר 2012

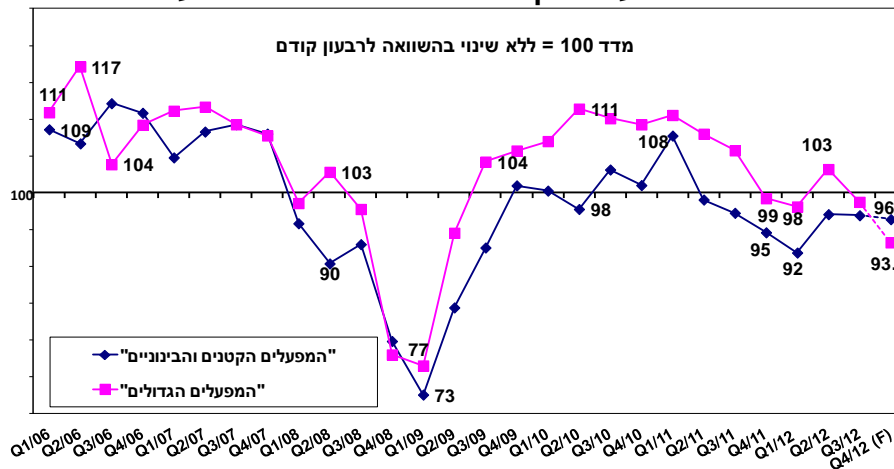
מדד המפעלים הקטנים והבינוניים

מדד המפעלים הקטנים והבינוניים¹, שנערך על-ידי מחלקת המחקר הכלכלי באגף כלכלה של התאחדות התעשיינים, מצביע על צפי להמשך הנסיגה בפעילות התעשייתית של המפעלים הקטנים והבינוניים² ברבע האחרון של 2012.

מדד זה, שצפוי לעמוד על 96.4 נקודות ברבע האחרון של השנה, משקף את ציפיות תעשייני המפעלים הקטנים והבינוניים להתכווצות נוספת בפעילותם התעשייתית זה הרבעון השביעי ברציפות. כך, מאז הרבע השני של 2011 רושם מגזר המפעלים הקטנים והבינוניים נסיגה בפעילות, כאשר מאז הרבע השני של השנה, התייצב קצב הנסיגה על קצב מתון יחסית לשני הרבעונים שקדמו לו (מדד ממוצע של 96.8 ברבע השני עד האחרון של 2012 לעומת מדד ממוצע של 93.3 בשני הרבעונים שקדמו)

מדד זה מבוסס על שקלול הדיווחים והתחזיות של 73 מפעלים תעשייתיים קטנים ובינוניים (עד 100 עובדים), אל מול 100 מפעלים גדולים (המעסיקים 100 עובדים ומעלה).

התפתחות מדד המפעלים הקטנים והבינוניים אל מול המפעלים הגדולים

מקור: המחלקה למחקר כלכלי, אגף כלכלה - אוקטובר 2012

גרף זה מציג בכל נקודת זמן את התפתחות הפעילות התעשייתית של המפעלים הקטנים והבינוניים אל מול המפעלים הגדולים, בהתבסס על שקלול דיווחי התעשיינים באשר לתפוקה, לתעסוקה, ליצוא, ולהשקעות ואת תחזיות התעשיינים לגבי שלושת החודשים הבאים, בהתייחס לאותם משתנים. כך, רק נקודת הקצה במדד (נתון התחזית לרבעון הבא) משקף את תחזיות התעשיינים, בעוד יתר הנתונים משקפים את ההתפתחויות בפועל.

אגף כלכלה

המחלקה למחקר כלכלי

לראשונה מאז הרבע האחרון של 2008, דיווחיהם של המפעלים הגדולים בולטים לרעה בהשוואה לדיווחיהם של המפעלים הקטנים והבינוניים, כאשר שני המגזרים צופים לרבע האחרון של 2012 ירידה ניכרת בפעילות התעשייתית: מדד המפעלים הגדולים צפוי להגיע ל- 93.3 נקודות ברבע האחרון של השנה, לעומת מדד צפוי של 96.4 בקרב מגזר המפעלים הקטנים והבינוניים. נציין, כי באופן כללי על-פני ההיסטוריה נדירים היו המקרים בהם דיווחי המפעלים הגדולים היו גרועים/פחותים יחסית לקטנים והבינוניים. יתרה מכך, נדגיש כי מדד כה נמוך לא נרשם במגזר המפעלים הגדולים מאז משבר 2008/9.

פרוט רכיבי המדד לבחינת התפתחות מפעלי התעשייה הקטנים והבינוניים:

הצפי לנסיגה נוספת בפעילות המפעלים הקטנים והבינוניים ברבע האחרון של 2012, אשר בא לידי ביטוי במדד זה, משקף את ציפיותיהם להעמקת הנסיגה ביצוא, לצד צפי לירידה מחודשת בהשקעות ובמצבת העובדים, ולנסיגה נוספת בתפוקה.

תעשיית המפעלים הקטנים והבינוניים צופים לרבע האחרון של 2012 נסיגה נוספת בתפוקתם תוך התמתנות עוצמת הנסיגה: מדד התפוקה יעלה להערכתם בכ- 5 נקודות וצפוי להגיע ל- 97.7 נקודות, המשקף צפי להתמתנות קצב התכווצות תפוקת המגזר, לאחר מדד נמוך, של 92.6 נקודות, ברבע השלישי של 2012. זאת בעוד מדד התפוקה של המפעלים הגדולים מצביע על צפי להעמקה בעוצמת הנסיגה בתפוקה: צפי לירידה חדה של 7 נקודות במדד התפוקה ברבע האחרון של 2012 (מדד צפוי של 88.7 נקודות, לאחר 96 נקודות ברבע השלישי של השנה).

במקביל, צופים יצואני המפעלים הקטנים והבינוניים העמקת הירידות במשלוחי היצוא ברבע האחרון של השנה: מדד משלוחי היצוא צפוי להגיע, על פי תחזיותיהם, ל- 92.9 נקודות המצביע כאמור, על נסיגה ניכרת במשלוחי היצוא, זאת בהמשך למדד של 95.9 נקודות ברבע השלישי של השנה. גם תעשיית מגזר המפעלים הגדולים צופים נסיגה נוספת ביצוא, אם כי תוך צפי להתמתנות עוצמת הנסיגה.

ירידה צפויה גם במצבת העובדים של המפעלים הקטנים והבינוניים: מדד התעסוקה צפוי להגיע ל- 95.0 נקודות ברבע האחרון של 2012, המשקף צפי לפיטורי עובדים, זאת לאחר מדד של 100.5 נקודות ברבע השלישי של השנה, המצביע על גידול זעום במצבת העובדים. תעשיית המפעלים הגדולים צופים גם הם ירידה במצבת עובדיהם (מדד של 96 נקודות), לאחר קליטת עובדים ממשית ברבע השלישי של השנה.

ירידה קלה צפויה גם בהשקעות המפעלים הקטנים והבינוניים: מדד ההשקעות צפוי לעמוד ברבע האחרון של 2012 על 99.1 נקודות, המצביע על צפי לנסיגה קלה בהשקעות המגזר, זאת לאחר מדד גבוה, של 105.2 נקודות, ברבע השלישי של השנה. לעומתם, צופים המפעלים הגדולים לרבע האחרון של 2012 גידול נוסף בהשקעותיהם, תוך האטה קלה ביותר בקצב (מדד של 102.3 נקודות, לאחר 103 נקודות ברבע השלישי של השנה).

בדבר הסברים והבהרות ניתן לפנות לצוות מחלקת המחקר הכלכלי:

דפנה אבירם-ניצן, מנהלת מחלקת המחקר הכלכלי

נועה פוקס, כלכלנית המחלקה

טלפון: 03-5198806

אגף כלכלה

המחלקה למחקר כלכלי

מדד לבחינת התפתחות המפעלים הקטנים והבינוניים 2012 – 2008

רכיבי המדד				מדד משוקלל של המפעלים הקטנים והבינוניים	התקופה
השקעות	יצוא	תעסוקה	תפוקה	מדד כללי	
					מדד שנתי
95.6	86.5	93.6	86.3	89.8	2008
91.3	84.2	91.1	84.9	87.7	2009
101.8	98.4	100.8	100.6	100.6	2010
101.4	99.7	99.5	99.5	99.7	2011
					מדד רבעוני
101.9	90.6	99.0	93.2	95.9	Q1/08
95.4	89.2	94.8	86.2	90.4	Q2/08
95.2	89.7	96.4	90.6	93.0	Q3/08
89.9	76.6	84.1	75.1	79.9	Q4/08
82.2	72.6	81.7	63.4	72.6	Q1/09
91.3	75.4	87.5	82.6	84.4	Q2/09
93.0	87.8	95.8	91.1	92.6	Q3/09
98.9	100.9	99.5	102.7	101.0	Q4/09
100.6	105.4	100.6	98.9	100.3	Q1/10
100.5	96.3	100.0	95.8	97.8	Q2/10
103.3	93.5	102.8	105.6	103.2	Q3/10
102.6	98.4	100.0	102.1	101.0	Q4/10
102.1	111.1	106.1	109.6	107.8	Q1/11
103.5	99.3	98.3	98.7	99.1	Q2/11
101.4	97.7	99.1	94.9	97.3	Q3/11
98.6	90.9	94.6	94.6	94.6	Q4/11
98.0	88.4	93.5	90.0	91.9	Q1/12
98.6	101.7	93.4	98.6	97.1	Q2/12
105.2	95.9	100.5	92.6	97.0	Q3/12
99.1	92.9	95.0	97.7	96.4	Q4/12 תחזית

מדד המפעלים הקטנים והבינוניים מבוסס על סקר רבעוני מקיף, שעורכת המחלקה למחקר כלכלי באגף הכלכלה של התאחדות התעשייתנים, בקרב מדגם מייצג של מפעלי התעשייה.

המדד בוחן אחת לרבעון את השינויים בפועל ברבע החולף וכן את השינויים הצפויים ברבע הבא לגבי מספר אינדיקטורים מרכזיים בתעשייה. המדד משקף ממוצע משוקלל של האינדיקטורים: תפוקה (45%), מועסקים (35%), יצוא (10%), השקעות (10%).

כאשר ערך המדד נמצא מעל קו ה-100 הדבר מעיד על מגמת שיפור במצב מפעלי התעשייה הקטנים והבינוניים, כאשר ערך המדד נמצא מתחת לקו ה-100 הדבר מעיד על הרעה במצב. כאשר ערך המדד הינו 100 הדבר מעיד כי לא חל שינוי במצב התעשייה בהשוואה לרבע קודם.